SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVIII. No. 95. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MAY 21, 1991 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 21-го ТРАВНЯ 1991 Ч. 95. РІК XCVIII.

Пишуть про Чорнобиль і потребу незалежности України

Джерзі Ситі, Н.Дж. — У політичному додатку щоденника „Ню Йорк Таймс" з неділі, 5-го травня, поміж листами до редакції поміщено два листи, що торкаються трагедії в Чорнобилі.

Один з них висланий з Києва, підписаний активними українськими членами організації „Зелений Світ" Юрієм Міщенком і Анатолієм Пановим, в якому вони дуже яркo описують перші дні після горезвісного 26-го квітня 1986 року, коли совєтський режим зовсім затаїв перед населенням ширину наслідків вибуху реактора в Чорнобилі. Як відомо, через затаєння небезпеки радіяції населення у Києві, а передусім діти, маршували з квітами в столиці України в дні 1-го травня, і два тижні бавилися у парках та городах. Тепер багато з цих дітей вмирає на левкемію, але діти совєтських чиновників були евакуовані у Крим негайно після того, як смертельні лучі з четвертого реактора поширилися на великий простір України.

Тому немає що дивуватися, що українці тепер стремлять до самостійности і демократизації України, щоб могти так як інші країни, домагатися справедливости і покарання винних з тоталітарного комуністичного режиму. Важко зрозуміти, пишуть Міщенко і Панов, чому частина американської спільноти уважає стремління України не потрібним, та ще із признанням висловлюється про того, що дістав мирову нагороду Нобеля — М. Горбачова. Добре було б, щоб такі американці відвідали Україну і чорнобильських матерей та пояснили їм чому уряд, який виставив їхніх дітей на загибіль, має все ще підтримку західних політиків, кажуть активісти „Зеленого Світу".

ЗАБАВА ПІД ЧАС ЗЛЕТУ СУМА

Елленвілл, Н.Й. — Тут в суботу, 25-го травня, під час 32-го Злету Юнацтва Заряд Оселі СУМА запрошує на забаву під звуки оркестри „Темпо". Початок о год. 9-ій вечора. За інформаціями слід телефонувати на число (914) 647-7230.

РОЗПОЧАЛИСЬ РІЧНІ НАРАДИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

Джерзі Ситі, Н.Дж. (в.л.). — У понеділок, 20-го травня, розпочались річні наради Головного Уряду УНС, які триватимуть цілий тиждень, на власній відпочинковій оселі Союзівці.

Головний Уряд УНС

У програмі передбачено: відкриття нарад і виголошення відповідного вступного слова головним предсідником УНС Уляною Дячук, прийняття порядку нарад, прийняття протоколу з попередніх нарад (травень 1989 і вересень 1990), покликання комісій, звіти членів Головного Уряду, дискусія над звітами, звіти: управителя Союзівки, головного редактора „Свободи", головного редактора „Українського Тижневика", запити і виміна думками, звіт Головної Контрольної Комісії і рекомендації на прийняття звітів, інформаційний звіт керівника відділу забезпечення, звіти комісій та схвалення резолюцій і рекомендацій, затвердження річного бюджету на 1991 рік, обговорення справи місця для чергової Конвенції УНС в 1994 році, внески і ухвали.

Якщо зайде потреба головний предсідник має право скликати вечірні сесії. Зустріч розпочалася о год. 9-ій рано перед пам'ятником Т. Шевченкові відповідною церемонією вшанування Пророка і патрона УНСоюзу. Після церемонії і спільної фотознимки розпочались у залі „Веселки" ділові наради.

В нарадах беруть участь: головний предсідник УНС У. Дячук, заступник головного предсідника д-р Нестор Олесницький, головний директор для Канади мґр Іван Геврик, заступниця головного предсідника Ґльорія Пашен, головний секретар Володимир Сохан, головний касир Олександер Блаґітка; головні контролері: Василь Пастушок, інж. Анатолій Дорошенко, ред. Василь Дідюк, Степан Гавриш, Тарас Шмагала; голов ні радні: Текля Мороз, Евген Іванців, Рома Гадзевич, Олександер Худолій, Аня Дидик-Петренко, Андрій Джула, Анна Ремік, Андрій Кейбіда, Галина Олек-Скат Володимир Квас, Володимир Корчинський, мґр Василь Ліщинецький, ред. Павло Дорожинський, проф. Василь Лучків; головний редактор „Свободи" Зенон Снилик, головний редактор „Українського Тижневика" Рома Гадзевич, директор Бюра УНС у Вашінґтоні Е. Іванців, адміністратор оселі Союзівка Іван Флис, мол. і почесні члени Головного Уряду: Марія Чучман, інж. Степан Куропась, д-р Ярослав Падох, Геновефа Жеребняк, адв. Анна Чопек, Володимир Запаранюк, Марія Душник, проф. Богдан І. Гнатюк, Анна Гарас, д-р Мирон Куропась і о. митрат Степан Біляк.

Зорганізувався Комітет Української Католицької Молоді

Київ. — Тут оформилася нова молодеча організація КУКМ — Комітет Української Католицької Молоді, управа якої знаходиться у столиці України, Києві. У своєму статуті КУКМ стверджує, що є „організацією апостольства мирян у молодіжному середовищі, в якому працюють, ведуть свою діяльність у тісному порозумінні з Апостольським Престолом і з ієрархією Української Католицької Церкви, з її Верховним Архиєпископом-Митрополитом на чолі, при чому спираються у загальному спрямуванні своєї праці на постанови II Ватиканського Собору в напрямі наближення всіх християн і плекання духа церковної єдности та достосовуючись до цих ідейних напрямків, і до внутрішньої будови братніх національних і міжнародних організацій апостольства мирян". Пишеться у їхньому статуті також і про те, що „членом КУКМ може бути кожен українець-католик, чи інша молода особа, що живе на Україні віком від 16 до 30 років; або за дозволом Управи — віком від 14 до 35 років".

Управу КУКМ обрано в такому складі: голова об'єднання греко-католиків в КУКМ — Володь Зварич, голова об'єднання римо-католиків в КУКМ — Ігор Родюк, скарбник — Андрій Минко, секретар протоколів і архівар — Марія Єрошенко, референт імпрез — Віктор Ільчишин, секретар кореспонденції — Олекса Олійник, відповідальний секретар — Олег Лернер, заступник голови об'єднання греко-католиків — Олекса Петрів, заступник голови об'єднання римо-католиків — Олександер Марущак, заступник відповідального секретаря Управи КУКМ — Роман Бурлаков.

Акт проголошення Комітету Української Католицької Молоді підписали члени організаційної групи: Володь Зварич, Ігор Родюк, Андрій Минко, Андрій Паньов і Марія Єрошенко.

„ЯВІР" В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Концерт вокального квартету з України „Явір" під патронатом Українського Народного Союзу відбудеться тут в суботу, 25-го травня, о год. 7-ій вечора в Українському Народному Домі, 140-142 Друга авеню. За інформаціями слід звертатися до крамниці „Арка" або до фірми „Євшан" (514) 630-9858.

Помер Іван Кудрич, колишній секретар 164-го Відділу УНС

Бервік, Па. — В суботу, 27-го квітня ц.р. тут помер на 67-му році життя у місцевому шпиталі в наслідок серцевої атаки Іван Кудрич, колишній довголітній секретар 164-го Відділу УНСоюзу, Товариства ім. Михайла Грушевського в Бервік Па.

Бл. п. І. Кудрич

Іван Кудрич народився в 1923 році в селі Прислiп, повіт Турка (Бойківщина), в Західній Україні. До Америки прибув у 1950-му році і відразу включився в українське громадське життя та вступив до УНСоюзу. Впродовж довгих років був секретарем 164-го Відділу УНСоюзу і його делеґатом на Конвенціях, членом Українсько-Американського Горожанського Клюбу та активним членом парафії української католицької церки св. Кирила і Методія.

Покійний залишив у смутку дружину Анну, сина п'ять дочок, 11 внуків і 5 правнуків, як також українську та союзову громаду Бервіку. Похорон відбувся з Мейо похоронного заведення до церкви св. Кирила і Методія та на парафіяльний цвинтар у Браєр Крік Тавншіп.

Узгіднено програму турне в Україну збірних УСЦАК

Нюарк, Н.Дж. (О. Твардовський). — На запрошення голови УСЦАК Мирона Стебельського тут побували на протязі двох тижнів **президент Української Спортової Асоціяції у Львові**, депутат до Верховної Ради України і голова підкомісії фізичної культури, спорту та туризму, Ярослав Кендзьор, як теж координатор святкувань 80-річчя СТ „Україна" Львів, перший президент львівських „Карпат", Юліян Кордіяк.

Негайно після приїзду цих спортових активістів в Україні, відбулося в Домі УСВТ „Чорноморська Січ" спеціяльне засідання Екзекутиви і ланкових УСЦАК, в часі якого остаточно затверджено програму турне збірних УСЦАК, що відбудеться в часі від 18-го червня до 1-го липня. В загальному ця програма проходитиме в такому пляні, як подавалось в „Спортових Вістях" „Свободи" раніше. Доповнено його додатковою програмою виступів збірних жіночої й чоловічої відбиванки в такому порядку: 21-23-го червня у Львові: жіноча збірна УСЦАК — „Буревісник", „Галичанка"; збірна чоловіків — З.С.Б-ва „Гарт"; 24-25-го червня в Тернополі: жіноча збірна УСЦАК — Інститут Народного Господарства „Економіст"; збірна чоловіків — „Надзбруччя" (дружина І-ої ліґи); 26-27-го червня в Івано-Франківському: жіноча збірна УСЦАК — „Юність"; чоловіча збірна — „Нафтовик"; 29-го червня в Дрогобичі: збірні жіноча і чоловіків з дружинами Педагогічного Інституту.

Обидва гості з України з великою цікавістю слідкували за звітами і підсумками підготови до тієї історичної поїздки збірних УСЦАК, що їх подавали поодинокі члени Екзекутиви і ланкові. При цьому вони поінформували присутніх про цей великий ентузіязм та зацікавлення, що огорнули організаторів в Україні та ширші кола громадянства в зв'язку з тією важливою місією, яку там мають сповнити спор-

(Закінчення на стор. 3)

ІТАЛІЯ ВІДНОВИТЬ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗАМАХУ НА ПАПУ

Рим. — Рівно десять років після замаху на життя Папи Івана Павла II, коли на площі Святого Петра в Римі турецький терорист Алі Аджа стріляв у Папу, італійський уряд оголосив про відновлення розслідування обставин справи.

Під час слідства в першій половині 1980-их років і дальшого судового процесу винним був визнаний лише Алі Аджа. Суд звільнив ще трьох запідозрених від відбування покарання із-за відсутности достатніх доказів, відмовившись, однак, визнати їх повну непричетність до злочину.

Сам Аджа, засуджений на довічне ув'язнення, твердив, що діяв за завданням болгарських спеціяльних служб, які в свою чергу дістали інструкції від КҐБ. **Побічним підтвердженням цієї версії можна вважати недавнє визнання колишнього генерал-майора КҐБ Олега Калуґіна, який заявив, що він нібито був присутній на секретній нараді керівників КҐБ, де йому стало зрозуміло, що Москва незадоволена підтримкою, яку надає Папа Іван Павло II, поляк за національністю, незалежному профспілковому об'єднанню „Солідарність".**

А. Аджа, який довгий час мовчав, тепер знову заговорив. У розмові з групою італійських журналістів, які відвідали його у в'язниці, і в листі, адресованому редакції однієї з римських газет, Аджа знову повторив, що „саме болгари хотіли смерти Папи".

Прокуратор Антоніо Маріні заявив,що з дозволу нинішнього болгарського уряду він і група його співпрацівників відправляться незабаром у Софію, де ознайомляться з секретними раніше архівними документами і перепитають багатьох свідків.

Прем'єр-міністер Болгарії Желю Желєв запевнив італійців, що він дав розпорядження „докопатися до істини". Уряд Ж. Желєва також вступив у контакт з рядом чужинецьких спеціяльних служб, включаючи американське Сі-Ай-Ей. Американській неурядовій групі Центр боротьби за демократію надано право доступу до розсекречених архівів у Софії.

В інтерв'ю кореспондентам італійської телевізії Желєв заявив, що не сумнівається в готовності попереднього болгарського керівництва виконати будь-які вказівки КҐБ. „Якщо болгари брали участь у замаху, — сказав він, — вони напевно не діяли з власної ініціятиви".

Прокуратор А. Маріні настроєний дуже оптимістично. „Ми завжди вважали, що Аджа діяв не сам, — заявив він. — На жаль, нам тоді не вдалося встановити, хто саме давав накази".

За словами Маріні, місяць тому слідство дістало нову нитку. Цілком можливо, що один із спільників Аджі тепер перебуває у французькій в'язниці, відбуваючи восьмирічний термін за контрабанду наркотиків.

В СССР прийняли закон про КҐБ

Москва. — У четвер, 16-го травня, Верховна Рада СССР прийняла закон про органи державної безпеки в СССР, який визначає призначення, принципи діяльности, обов'язки і права органів державної березня, а також систему контролі і їх діяльности. Вперше в історії совєтської держави закон про органи державної безпеки прийнятий без ґрифа секретности. Досі діяльність КҐБ визначували вісім актів Верховної Ради СССР і коло 800 актів уряду. Всі вони були секретними.

Згідно з прийнятим законом, органи державної безпеки забезпечують в межах компетенції державну безпеку СССР і республік і з цією метою ведуть боротьбу з розвідувально-підривною діяльністю спеціяльних служб чужинецьких держав і чужинецьких організацій проти Союзу ССР і республік, здійснюють захист конституційного ладу, суверенітету і територіяльної цілісности держави, її науково-технічного і оборонного потенціялу.

До основних напрямків діяльности органів державної безпеки закон зараховує розвідку і контррозвідку, забезпечення вищих органів державної влади СССР і республік різноманітними інформаціями, боротьбу з тероризмом і організованою злочинністю, забезпечення цілісности державних таємниць, охорону державного кордону.

Встановлено також, що працівники органів державної безпеки у своїй службовій діяльності „не зв'язані рішеннями політичних партій і масових суспільних рухів, які ставлять перед собою політичні цілі".

У прийнятому законі встановлено, що КҐБ СССР і відповідні органи республік становлять єдину систему органів безпеки країни. При цьому КҐБ СССР є союзно-республіканським органом, який „спрямовує, координує і контролює" діяльність органів державної безпеки республік. І КҐБ СССР, і КҐБ республік будуть виконувати функції в межах своїх компетенцій.

За прийняття закону про органи державної безпеки в СССР проголосували 352 депутати, 1 — проти і 10 стрималися.

„ІДЕ ПРОЦЕС ЗРОСТАННЯ ГНІВУ І НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТИ"

Джерзі Сити, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Рідко, навіть у теперішних днях, коли двері нашої редакції відкриті для частих відвідувачів з України, маємо нагоду мати гостем таку передову людину, якою є сьогодні Вячеслав Чорновіл, голова Львівської Обласної Ради і співголова Галицької Асамблеї, депутат Верховної Ради України, сміливий у своїх поглядах і діях один із провідних мужів сьогоднішньої України.

Своїми думками ділиться в редакції „Свободи" В. Чорновіл

Тому на розмову з ним, а радше на вислухання його думок про сьогоднішній стан України, збираються усі члени редакції та всі уважно слухаємо його слів і ставимо низку запитань.

В. Чорновіл спочатку робить коротку аналізу складної ситуації, яка панує тепер в СССР і в Україні у зв'язку з політичною та економічною кризою. На його думку, ситуація визначається двома основними моментами: повний крах комуністичної ідеології та неминучість розпаду останньої на планеті імперії, який уже розпочався. На сьогоднішній день із-за історичних умовин перед у державнотворчих стремліннях українського народу веде Галичина, що знову стала своєрідним українським П'ємонтом. Саме тут перемогла у виборах 1990 року демократична влада, голосування галичан на недавньому референдумі майже на 90% за самостійну українську державу дало найкращий доказ їхньої одностійности і того, що авторитет демократичної влади не впав навіть в умовах економічної кризи. Усунення Компартії від влади, разом із ліквідацією компартійних комітетів у підприємствах і в установах, знесення цензури і впровадження незалежної преси, дійсний політичний плюралізм, офіційне введення національної символіки, національних і релігійних свят, зокрема святкування 1-го Листопада і 22-го Січня, впровадження національної школи, релігійне відродження — це тільки частина тих відрадних явищ, які характеризують сьогодні ситуацію в Галичині.

Але, — каже В. Чорновіл, — розвалюється господарка, і нам потрібно серйозно взятися за економіку України. На жаль, Верховна Рада України, в якій комуністи в більшості, відкинула ряд важливих законів, зокрема про приватну власність на землю. Але ми в Галичині починаємо відроджувати фармерство, даємо селянам землю в постійне користування і успадкування, відновлюємо славну у нас колись кооперацію. Черговий крок — роздержавлення промисловости, торгівлі та впровадження приватизації.

На мою гадку, — каже відверто В. Чорновіл, — теперішні страйки в демократичних реґіонах України для розвитку економіки некорисні. Згадаймо досвід Прибалтики, де страйки

(Закінчення на стор. 3)

ВЛАДИКА В. СТЕРНЮК В НЮАРКУ

Нюарк, Н.Дж. — В середу, 22-го травня, українську католицьку парафію св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж., відвідає Владика-Митрополит Володимир Стернюк з України. В год. 7-ій вечора він відправить Молебень, а відтак відбудеться зустріч з вірними, до яких промовить гість з України.

Д-Р НАТАЛІЯ ПРЕОБРАЖЕНСЬКА В ЧИКАҐО

Чикаґо. — Український Інституту Модерного Мистецтва та 84-ий Відділ СУА влаштовують доповідь п.з. „Чорнобиль: наслідки й майбутнє", яку виголосить д-р Наталія Преображенська, член Асоціяції „Зелений Світ" з Києва. Імпреза відбудеться в суботу, 25-го травня, о год. 7-ій вечора в приміщенні інституту, 2320 захід Чикаґо авеню. **За інформаціями слід телефонувати на число (312)227-5522.**

У СВІТІ

СОВЄТСЬКЕ ПРЕСОВЕ аґентство ТАСС повідомило, що в групі астронавтів, які незабаром будуть запущені у стратосферу і доставлять кружляючій станції „Мир" потрібні матеріли, буде також британка Гелен Шерман. Це перший випадок, що совєти погодилися включити до складу астронавтів 27-річну англійку, представницю країни, яка є найближчим альянтом З'єднаних Стейтів Америки.

ЛІДЕРИ КРАЇН РОЗТАШОВАНИХ над Перською затокою домагаються від Палестинської Визвольної Організації, щоб вона поробила зміни у своєму керівництві, а головно, щоб позбулася Ясіра Арафата, який є причиною багатьох непорозумінь і незадоволення. Як відомо, Я. Арафат підтримав у війні коаліційних держав проти Іраку Саддама Гуссейна і формально закликав членів і прихильників ПВО дати всяку підтримку окупаційним іракським військам в Кувайті. Після звільнення Кувайту альянтськими військами палестинське населення дуже постраждало від помсти кувайтців. Крім того ПВО не може вийти на міжнародну арену через Арафата і не може встановити добрих відносин з багатьма арабськими країнами і його непогамовану політику. Найгостріше проти Арафата виступив президент Об'єднаних Арабських Еміратів, який заявив, що всякі нещастя падуть на палестинців через їхнього теперішнього лідера, заміна якого була б корисною для палестинців і багатьох арабських країн.

В АМЕРИЦІ

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА Джорджа Буша, останніми роками намагається скеровувати якнайбільше кримінальних справ до Федеральних суддів, замість до стейтових, зокрема коли йдеться про будь-які справи пов'язані з пальною зброєю. Причиною такого звороту є те, що у системі федерального судівництва злочиці звичайно отримують багато більш суворі присуди. З цього дуже вдоволені поліція та інші власті правопорядку, які в загальону погоджуються з урядовими твердженнями в тому, що стейтові суди та в'язниці є дуже перевантажені і не можуть у багатьох випадках видавати заслужені кримінальні вироки. Невдоволені з цього обороту справи є тільки федеральні судді, які побоюються, що тоді також і в федеральних судах буде велике переобтяження та застій.

ПОНАД ДВА РОКИ ТОМУ працівники американської розвідчої служби змобілізували 350 лібійських вояків до диверсійно-десантного загону, метою якого було усунути від влади лібійського провідника Муаммара Каддафі. Впродовж цього часу американці старалися для цих вояків знайти пристановище у будь-якій країні з уваги на те, що повернутись цим воякам було неможливо, бо це було б очевидним самогубством. Тому, що такого пристановища для цих вояків не знайдено, Уряд президента Джорджа Буша вирішив їх привезти до ЗСА. Про те чи вони тут залишаться на постійно, не було жодних коментарів зі сторони офіційних чинників.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ ВАШІНҐТОН був господарем відвідин англійської королеви Єлисавети II, нащадка тих англійських королів з якими колишні 13 колоній вели затяжну боротьбу щоби стати самостійною державою. Тепер не тільки Вашінґтон, але ціла країна на кожному кроці виявила своє захоплення відвідинами королівської пари. Будучи у Вашінґтоні, королева говорила, що вже минули ті часи, коли „кулак" був виявом могутности даної країни. Сьогодні країни переконались, що найкращим способом співжити є взаємна допомога і толеранція. Королева Єлисавета II є першим британійським монархом, що промовляла у **Конґресі ЗСА**.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Вчора ворог — сьогодні приятель

У Декларації Незалежности з 4-го липня 1776 року кажеться, між іншим: „...Історія теперішнього короля Великої Британії є історією повторних несправедливостей та узурпацій, всі вони скеровані на встановлення абсолютистичної тиранії над цими Стейтами", і після чого точка за точкою вираховуються всі гріхи і провини Джорджа III, якого не називається за іменем, а тільки говориться легковажно „він". 15 червня 1775 Континентальний Конґрес вибрав Джорджа Вашінґтона на головного команданта військ у Визвольній війні, яка офіційно зветься Американською Революцією, проти Британії і після тієї переможної для збунтованих 13 колоніяльних стейтів — аж 14 вересня 1784 року підписано мир, ратифікований Конґресом 14-го січня 1784 року.

Історія американсько-британських взаємин є одним із найбільш переконливих доказів, що — за староримською істиною — „часи зміняються і ми зміняємось з ними". Зміняються відносини, зміняються люди, зміняється атмосфера і все воно складається на те, що вчорашній ворог може стати нинішнім приятелем. Бо політику ведеться з погляду інтересів сьогоднішнього дня. Неможливо передбачити того, що буде завтра, а живі люди, з яких складається живий нарід, мусять жити тепер і його провід має дбати, щоб те життя було якнайкраще.

Ці і їм подібні рефлексії зроджуються з нагоди теперішнього перебування в Америці британської королеви Єлисавети II і її чоловіка князя Филипа Единбурдзького. Яка величезна різниця між другою половиною XVIII сторіччя і теперішнім кінцем XX сторіччя — вказували офіційні промови у Білому Домі та вказує сама діяметрально інша атмосфера. Президент Буш переплітав своє привітання королеви дотепами, князь Филип в імені королеви передав Бушеві переплетений у шкіру примірник документу, що його написав був король Джорд III у 1782-му році п. з. „Пропаща Америка". Не забракло й дійсно гумористичних зовнішіх моментів: Буш високий на поверх 6 стіп, промовляв з привичного місця і відповідного до його росту — високий пульт, Єлисавета II маленька, на 5 стіп 2 цалі — на телевізійному екрані видно було тільки її капелюх. Коли вона промовляла до з'єднаних обох Палат Конґресу — напевне візьмуть на увагу її ріст.

Америка і Британія були союзниками у двох світових війнах. Америка за урядування президента Роналда Реґена помагала своєю розвідкою і своїм летунством Британії в її війні проти Арґентини за Фальклядські острови. Реґен врятував британського губернатора на острові Ґренада, коли там захопили владу комуністи. Врешті у війні проти Іраку — Америка і Британія були найактивнішими з усієї міжнародної коаліції, що охоплювала 28 країн.

Часи зміняються і ми зміняємось з ними. Геополітичне положення України поміж Польщею і Росією було її історичним нещастям. Але сталося таке, що президентом Російської Федеративної ССР Борис Єльцин приїздив до Києва і підписав умову про співпрацю та у пресовому інтерв'ю заявив, що у випадку розвалу імперії — він пропаґує союз самостійної Росії (Московщини), України і Білорусії, як трьох слов'янських народів. Це можуть бути тільки словесні нереальні комбінації, але такого раніше ніхто не сподівався. Так само, як несподіванкою було постання у Польщі політичного чинника у постаті організації „Солідарність", яка прийшла до влади й прийняла прихильне становище супроти свободолюбного руху України в суперечності до дальшого ворожого становища супроти Москви. Дехто з земляків журиться, що ось державний секретар Джеймс Бейкер, найавторитетніший представник політики уряду ЗСА, заявив недавно, що „на черзі дня американської політики не є розвал СССР". Але сам Буш і Бейкер прийняли вже офіційно президентів Литви, Латвії й Естонії і не відраджували їм дальшого змагу до самостійности. І коли виявиться сила українського народу — прийде зміна у відношенні до самостійности України. Бо політика змінюється. Кожний нарід мусить дбати за розвиток рідної культури, за солідарність всіх верств народу, за вияв свого політичного розуму, за з'єднання собі союзників. Це нормальні дороговкази ходу подій в Україні.

Наталя Осока

ЗАГАДКОВІСТЬ Л. КРАВЧУКА

I.

Міністерство Закордонних справ України 6-го травня скерувало на адресу голови Всесоюзної телерадіокомпанії Леоніда Кравченка документ, у якому звинувачено програму „Час" в необ'єктивному та упередженому освітленні візити до Німеччини 22-28-го квітня парляментської делеґації України на чолі з головою ВР УССР Леонідом Кравчуком.

Після повернення делеґації з Німеччини голова Верховної Ради Леонід Кравчук виступив на пресовій конференції, де розповідав, що цілком задоволений візитою. У Бонні його прийняв президент Ріхард фон Вайцзеккер і міністер закордонних справ Ганс Дідріх Ґеншер, а в Мюнхені уряд і парлямент республіки Баварії влаштували йому справді королівське прийняття. За словами Кравчука, німці зрозуміли, що на нинішньому етапі варто мати паралельні зв'язки не лише із центром СССР, але із його складовими частинами. „Вважаючи, що Україна дійсно є великою европейською країною, вони ідуть на такі зв'язки", — заявив Л. Кравчук.

Уряд Баварії має намір виділити цього року мільйон марок для навчання українців у галузі менеджменту, тобто вдвічі більше, ніж минулого року. Понад 30 німецьких фірм підписали угоди про співпрацю з підприємствами України. Крім спільних фабрик, заводів, науковoвиробничих об'єднань, плянується співпраця для реконструкції летовищ у Борисполі, Симферополі та інших містах України і для спорудження в Україні великого домобудівного комбінату. Постійна українсько-баварська робоча комісія розпочне свою працю в Києві у червні цього року. Делеґація України ознайомилась також з методами праці урядових інституцій Баварії.

Помітно, що заяви Кравчука, висловлені в різний час і в різних місцях широко освітлюють газети не лише в Україні, а у Москві і навіть за кордоном. Зокрема, „Крісчен Саєнс Монітор" у Бостоні; „Независимая Газета" з 5-го травня в Москві, стаття Віталія Портнікова; „Комсомольская Правда" в Москві, стаття О. Мусафірової; „Комсомольское Знамя" в Києві, стаття В. Долганова та інші.

Та кореспондентів, окрім результатів офіційної візити до Німеччини, і навіть більше, цікавила реакція голови Верховної Ради України на освітлення цієї візити телевізійною програмою „Час", коментатор якої іронізував з приводу української мови, що нею Л. Кравчук звернувся до своїх партнерів у Баварії. За словами коментатора всесоюзної телевізійної програми, це викликало розгубленість у Мюнхені.

Л. Кравчук відповів кореспондентам, що таке освітлення програмою „Час" викликало „здивування і в нас, і в наших німецьких партнерів". Далі Кравчук пояснив, що для такого трактування не було ніяких підстав, оскільки під час переговорів вони мали два перекладачі. „Коли керівник однієї держави іде до іншої, він розмовляє своєю мовою, і ніхто не може накидати йому якусь іншу мову. Це образа України, нашої державности", — заявив Л. Кравчук і додав, що домагатиметься спростування цієї інформації.

А що кореспонденти нині стали ненаситними, то посипалися питання й на теми інших внутрішніх проблем, зокрема цікавилися, що думає Кравчук про „заяву десятьох", яку підписав також і Вітольд Фокін. Йдеться про документ опублікований в „Ізвєстіях" з 24-го квітня, „Комерсанті" з 25-го квітня та інших центральних газетах під назвою „Спільна заява про невідкладні заходи для стабілізації обстановки в країні і подолання кризи". Документ підписали: президент СССР М. Ґорбачов, голова Верховної Ради РСФСР Б. Єльцин, прем'єр-міністер УССР В. Фокін, голова Ради міністрів Білоруської ССР В. Кебіч, президент Узбекістану І. Карімов, президент Киргизстану А. Акаєв, президент Таджикістану К. Махкамов, президент Туркменістану С. Ніязов.

В заяві сказано, що „в одну точку зійшлися найгостріші проблеми, які накопичувалися десятиліттями" і криза поглиблюється. Тому 23-го квітня у Москві відбулася спільна нарада президента СССР і представників республіканських урядів для узгіднення дій. Вирішено вжити рішучих заходів для неухильного дотримання діючих законів до укладення нового союзного договору і ухвалення нової конституції, що треба здійснити протягом наступних шести місяців. Далі провести вибори органів влади нового Союзу. Учасники наради визнали право Литви, Латвії, Естонії, Молдови, Грузії та Вірменії самостійно вирішувати питання про приєднання до союзного договору, але вважають, що вони також повинні всіляко сприяти республікам, які вирішили підписати союзний договір. Учасники наради „висловилися за введення особливого режиму праці в базових галузях промисловости, на підприємствах, які випускають товари народного вжитку, на залізничному транспорті".

Закінчення буде.

МІЖНАРОДНА АМНЕСТІЯ В УКРАЇНІ

Як повідомляє Олег Стрекаль у газеті „Молодь України", до України прибули представниці Міжнародної Амнестії — куратор учасників руху Геза МекҐілл з Англії та активістка Улла Бірґеґорд із Швеції. Вони мають на меті інформувати населення про діяльність міжнародних правозахисників, приєднувати до їхніх рядів нових членів з-поміж українських громадян, вивчати можливості створення груп Міжнародної Амнестії в республіці.

Ось що розповідають Г. МекҐілл та У. Бірґеґорд: „Ми добиваємося звільнення в'язнів сумління, тобто людей, які постраждали за переконання, колір шкіри, стать, етнічне походження, мову, релігію. Вимагаємо справедливого і негайного суду для всіх політичних в'язнів, виступаємо проти тортур і смертної кари.

Інформація про порушення прав людини надходить з різних джерел: від засобів масової інформації, правозахисних організацій, родичів, адвокатів, біженців. Усі факти ретельно перевіряються, повірнюються. Цією роботою зайнятий у Лондоні в Міжнародному секретаріяті відділ інформації — 250 експертів.

Коли відомості перевірені, починається допомога в'язням. Найважливіше в цій справі — міжнародний розголос, постійний приплив листів та апеляцій до урядових установ. Відомі тисячі зворушливих історій, коли поштова листівка повертала людям силу і надію. Міжнародна Амнестія збирає також допоміжні фонди на придбання одягу, продуктів, ліків для в'язнів та їхніх родин.

Реаґування потрібне швидке, адже політв'язнів, як правило, піддають тортурам. Непокірні й просто зникають. Ми повинні миттєво показати, що світ знає про ці злочини.

З урядами країни, де викриті порушення прав людини, говорити дуже непросто. Капіталістична преса називала нас аґентами КҐБ, а комуністична — аґентами ЦРУ. Правда, ступінь утисків не залежить від політичної системи. Соціялістичні Китай, Куба, Північна Корея не поступаються у сваволі Іракові, Ґватемалі, Срі Ланці. Очевидно, все залежить від масштабів і глибини диктатури.

Смертна кара найчастіше запроваджується в бідних, малорозвинутих країнах. І якщо взяти найвищу міру покарання у багатих ЗСА — то там така кара чекає переважно людей з бідних прошарків суспільства, які не мають грошей на судовий процес, на адвоката.

Прикро, що в СССР потребу в смертному вироку визнає більшість населення. Жорстокість породжує жорстокість. Тому „найвища міра" — це погана педагогіка. Уряд проповідує громадянам: „Ви не повинні убивати людей", а сам... До речі, суворість покарання

(Закінчення на стор. 3)

ПАРТОКРАТИ РУЙНУЮТЬ „МУЗИЧНУ УКРАЇНУ"

Кореспондент УНІАР Г. Родіна повідомляє про руйнацію єдиного в республіці спеціялізованого видавництва „Музична Україна". З одного боку, причиною цього став спровокований Москвою паперовий голодомор, з іншого — некомпетентне і антинаціональне керівництво Миколи Линника, якого на початку ґорбачовської перебудови було пересаджено із стільця комсомольського функціонера у крісло директора видавництва. В наслідок того видавнича програма „Музичної України" скоротилася впродовж двох останніх років більше як на 50 відсотків. Перестали виходити культурологічні серії, що становили славу видавництва. У редакційному портфелі роками лежать без руху високохудожні твори та історико-бібліографічні праці про упосліджених комуністичною владою фундаторів української музичної культури. Припинено видрук унікальної алгоритмізованої серійної методики виховання і навчання в дитячих музичних школах. Навіть у плянах не передбачається висвітлення проблеми сучасної молодіжної української музики, яка переживає нині яскравий ренесанс. Натомість, рештки виділеного паперу віддаються на тиражування писань генералів від музики, які осідають на полицях книгарень та на передрук морально і методично застарілих московських посібників без будь-якого урахування національної специфіки. Проводиться це самочинним рішенням директора, незважаючи на чисельні неґативні рецензії та заперечні редвисновки. Редакторів, які не виявляють догідливости та лояльности, звільняють з роботи. Вже нині від творчого складу лишилося менше половини. В результаті в музикознавчій редакції не лишилося жодного спеціяліста — музикознавця. В той самий час Линник відверто дезінформує громадськість, заявляючи у своїх теле- і радіовиступах про намір нібито відкрити видавничі філії по інших регіонах республіки. Природно, що за такого керівництва „Музична Україна" перебуває у значній фінансовій скруті, проте це аж ніяк не заважає Линникові утримувати непропорційно великий адмінапарат. Нині редакторська рада видавництва вимагає увільнення Линника від, директорства як такого, що не відповідає обійманій посаді і свідомо веде до розвалу видавництва.

Цю вимогу підтримує секретаріят Спілки Композиторів. Якщо переговори з держкомпресою України не закінчаться припиненням руйнації та усуненням Линника, музичне видавництво буде знищене і з втратою кваліфікованих кадрів, зникнуть цілі напрямки музичної літератури, учбової й музикознавчої, зокрема і національна культура зазнає невідшкодованої втрати.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Іван Кедрин

Зенон Голубець

З усіх складових частин культури — на першому місці творчости, якістю і кількістю, стоїть в українській діяспорі образотворче мистецтво. Наука на другому місці, література на останньому. Тільки і виключно міжнародна політична дезконьюнктура для України стала причиною, що багато українських малярів і скульпторів не стали відомими у широкому світі і їхні твори не попали до великих західніх музеїв.

Малярство для широкого кола глядачів приступніше, як різьбарство, воно кольорове, люди вважають, що картина більше прикрашує стіну, як скульптура. З погляду мистецтва — це однаково вартісні твори духу, однаково вимагають індивідуального хисту та мистецької школи, однаково кожний видатний маляр, як і скульптор надає своєму творові питоменний характер і можна розпізнати автора картини як і різьби за характеристичними рисами.

У гасловій Енциклопедії українознавства сказано: „Олександер Архіпенко — найвидатніший сучасний український різьбар". На жаль, Архипенко, рідний брат якого був міністром в уряді УНР, ніколи не спростовував, що він не є „рашен" Сергій Литвиненко, піонерський організатор українського мистецького світу в Америці, автор прегарного пам'ятника на могилі Івана Франка на Личаківському цвинтарі у Львові, вклав багато труду й терпеливости в „українізування" Архипенка, що йому тільки частинно пощастило. Поруч із Архипенком, мабуть Григор Крук, постійний мешканець Мюнхену у Німеччині, осягнув признання й розголос у Західній Европі. До речі: його скульптури наче сокирою різані, похмурі, дебелі, є протиставленням делікатних майстерних мініятюрок не менше видатного скульптора Капшученка. Щоб із пам'яті перелічити ще кілька інших видатних мистців — скульптури — Дараґан, творець пам'ятника Шевченкові перед парляментом у Вінніпезі, Молодожанин — автор пам'ятника Шевченкові у Вашінґтоні, — надзвичайно ориґінальний і талановитий Мухин (трагічна постать — скінчив самогубством), — Сім'янців, колишній старшина Армії УНР, ліпив з ґіпсу й відливав у бронзі плякети й фіґури історично-військової тематики, і слава Богу, живущий 80-літній Михайло Черешньовський, голова Об'єднання Мистців Українців в Америці з гарною мистецькою ґалерією у Ню Йорку, автор численних чудових фіґуральних пам'ятників, але й іконостасів та церковних свічників, водночас плоскорізьб, головно Божої Матері з Дитятком.

До цього чесного і достойного гурту, з якого мало залишилося в живих, доходить також Зенон Голубець, уже теж із чорнобілою бородою, — і займає у тому гурті українських різьбарів цілком особливе місце. Він єдиний займається виключно плоскорізом, головно у дереві. Покійний Яків Гніздовський назвав свої, творені в останній фазі його життя, дереворити неправильно дереворізами. Дереворізи — це спеціяльність Зенона Голубця. Центральна його тематика — жінка. Це тільки, як голівка, — також постать у плоскорізьбах символічного характеру „Лілея", „Муза", „Лісова мавка", „Дівчина" тощо. Він вирізує з дерева квіти, дерева, рослини, звірята, бандуриста з бандурою, різної величини, різного формату. Кожна його скульптура робить враження, наче вона різьблена з одного кусня дерева. Насправді Голубець різьбить частини і згодом так штудерно складає їх, що тих частин не видно. Найважливіші прикметні риси його творчости — всі речі надзвичайно естетичні, всі його твори просто дишуть культурою. У найменшій і найбільшій розміром кожний зразу пізнає, що це не аматорська робота, а високоосвіченого професіонала. Він — реаліст, але це не фотознімки в дереві, а твори окутані чаром краси. Його різьби — різного кольору: природний кольор дерева, цілком чорний або сивий. Це експерименти мистця, — чорна скульптура авторові цих рядків не подобається, але це річ смаку.

У минулому тижні закінчилась індивідуальна виставка Зенона Голубця у ґалерії ОУМА у Ню Йорку. Каталог виказував 60 експонатів. Це була одна з найкращих мистецьких виставок, що їх бачила ця ґалерія. Тамошні плоскорізьби Голубця заперечували погляд, наче стіна воліє кольоровий образ: гарна, естетична змістовна плоскорізьба є рівновартним суперником такої ж гарної картини.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ ОПИТИ переведені телевізійною мережею Ен-Бі-Сі та щоденником „Волл Стріт Джорнал" виявили, що 74 відсотки опитуваних громадян уважають Джорджа Буша добрим президентом, який свої обов'язки виконує як слід, а тільки 19 відсотків не є вдоволені з того, як він сповняє свої обов'язки. Опити ствердили також, що більшість громадян схвалюють закордонну політику, яку провадить президент Буш, бо аж 76 відсотків, а тільки 18 відсотків не погоджуються. Коли йдеться про недавнє захворіння, що було спричинене надактивністю щитовидної залози, а не вадою серця, то 83 відсотки опитуваних виборців не думають, щоби це було перепоною у виконанні його президентських обов'язків. Все ж таки було 11 відсотків тих, які уважають, що це може вплинути на його службові обов'язки.

Микола Вірний

ВАШІНҐТОН І ЧОРНОБИЛЬ

I.

У столиці ЗСА та її околицях живе небагато американців українського походження. Але можна ствердити, що ця невелика громада не пасе задніх, коли йдеться про відзначування загальнонаціональних річниць, пошанування історичних особистостей чи письменників тощо. Непогано підготувалась ця громада і до відзначення п'ятих роковин чорнобильської трагедії. Професіоналісти, патріоти і шанувальники своєї землі та землі своїх предків подбали, в міру своїх можливостей, активізувати і авторитетні наукові кола і політичні, громадські. Всього бажаного не пощастило досягнути, але те, що було заплянoвано, проведено [illegible], хоч і не в усьому брала така кількість гостей, яка повинна б була брати.

Про плянування Чорнобильського Комітету Вашінґтону, який очолила Дануся Васильківська, україномовні газети інформували.

Тож відзначування п'ятої річниці чорнобильської катастрофи почалось, фактично, 21-го квітня спільним Молебнем, участь в якому взяли священики і вірні Української Православної та Української Католицької Церкви.

Слід підкреслити щиру християнсько-братерську молитовність присутніх на згаданому Молебні. Вшанувалося, як і треба, не тільки жертви чорнобильського лиха, а й ієрархів Церков, усіх, без винятків!

Дай Боже, щоб це не було припадковістю, а радше щирою християнскістю.

У п'яту річницю великої трагедії України і світу, яка трапилась 26-го квітня 1986 року в чорнобильській АЕС, в різних установах виступав експерт у питаннях чорнобильської трагедії, д-р Дейвид Марплс. Він приїхав до Вашінґтону після чорнобильської конференції, яка відбулася в Києві від 21-го до 24-го квітня.

У Вашінґтоні д-р Марплс виступав із свідченнями перед Гельсінкською комісією палати представників ЗСА. Увагу було зосереджено на наслідках чорнобильської трагедії після п'ятьох років. Виступав він також і в Центрі Стратегічних Студій і перед учасниками конференції, яка відбувалась у готелі Гаят Ріджінс, темою якої були „...без'ядерні 1990-ті роки" і ще в Інформаційному Бюрі УККА.

У п'ятницю, 26-го квітня, по всіх храмах українських церков відбувались Молебні, присвячені пам'яті жертвам чорнобильської трагедії.

Між іншим, Свято-Андріївський катедральний собор української православної церкви, біля Вашінґтону, побудовано на молитовний спомин усіх жертв чорнобильської катастрофи.

На суботу й неділю, 27-го—28-го квітня, було винайнято кінотеатр „Біограф" у історичному і найстаршому районі міста, Джорджтавні, для висвітлювання документальних фільмів про Чорнобиль. Присутнім був також кінематограф, автор фільмів Ю. Шкляровський. Після сеансів він відповідав на питання, розмовляв з глядачами.

У вашінґтонській бібліотеці імени Мартина Лютера Кінґа буде зорганізовано виставку дитячих малюнків з України. Діти по-своєму, розуміючи й сприймаючи чорнобильське лихо, передали його своєю уявою на папір.

Була відкрита також меморіяльна двотижнева виставка, присвячена Чорнобильській катастрофі, 28-го квітня, у картинній ґалерії Алли Роджерс в Джорджтавні. Виставлено твори українських та американських мистців.

У неділю, 28-го квітня, після Богослужень в храмах українських церков, у Лафаєт парку, навпроти Білого Дому зібралась маса людей. Були тут не тільки місцеві, а й гості з Ню Йорку, Філядельфії та з інших місцевостей ЗСА і Канади, як також і з України.

Було чимало представників різних громадсько-політичних, наукових, молодечих та інших організацій. Серед них можна було побачити відомих діячів з України таких, як колишні політичні в'язні Левко Лук'яненко, Вячеслав Чорновіл. Поруч з ними була і відома діячка Ніна Строката-Караванська.

Колоною, зібрані на цьому вічі, пройшли до посольства Совєтського Союзу, поклали біля входу, на вулиці, чорні гроби, як символ жертв чорнобильської трагедії, відспівали „Ще не вмерла Україна" і повернулись назад до Лафаєт парку. Соборний Молебень відслужили Архиєпископ Української Православної Церкви Владика Антоній, єпископ Української Католицької Церкви Владика Лостен та священики обох Церков з місцевих храмів.

З великою увагою присутні слухали доповіді, що їх виголосили гості з України. Напочатку виступив депутат Верховної Ради України і керівник Української Республіканської партії Левко Лук'яненко. Він висловив радість, що може вклонитись землі Вашінґтону, яка першою реалізувала ідеї демократії у своїй Конституції і від того часу послідовно захищає інтереси демократії, як на своїй території так і в усьому світі. Нагадав присутнім Левко Лук'яненко про те, що Україні вдасться відстояти свої свою свободу й незалежність і встановити демократичний лад як довго на світі є така могутня країна, як З'єднані Стейти Америки, яка послідовно захищає демократичні ідеали. Доповідач, передав привіт від українців, які боряться за свободу і демократію цій, за його словами, гілці українського народу, яка давно приїхала сюди і тут знайшла другу батьківщину. Нагадав і про те, що в цьому році українці відзначають 100-тя свого поселення на цьому континенті. І при тому висловив похвалу і підкреслив свою гордість з того, що поселившись тут, українці не забувають рідної землі і несуть Україну в своїх серцях.

На жаль, цьогорічне святкування, — нагадав Левко Лук'яненко — збіглось у нас із п'ятою річницею найбільшої трагедії в історії українського народу. Звичайно, — зазначив далі доповідач, — технічний проґрес несе в собі риск і всяку небезпеку, проте, в демократичних державах, де народ має право слідкувати за розвитком технології, він здійснює постійно контроль.

Дальше буде.

„Іде процес..."

(Закінчення зі стор. 1)

оголошують тільки ворожі ідеї національної незалежности інтерфронти, які намагаються підірвати сили національної демократії. Вважаю, що демократична Галичина може страйкувати тільки у випадку комуністичного перевороту, або загального політичного страйку в цілій країні, який реально поставить питання про зміну системи. Не можна допустити до того, щоб Галичина економічно розвалилася, щоб провалилися наші спроби приватизації. Навіть пропагандивний економічний провал нам невигідний, бо за надплянова вироблену в Галичині продукцію, наприклад, за телевізори, ми дістаємо папір на друк наших антикомуністичних газет і журналів, які йдуть по всій Україні.

В. Чорновіл голосно думає перед нами про те, що він не боїться неорганізованих революційних зрушень, а стихійних бунтів, коли люди не мають з чого жити та що їсти, бо тоді втрачається контролю над ситуацією і до влади можуть прорватися нові диктатори, як це зробили большевики у 1917 році.

На наше запитання, скільки на день нашої розмови страйкувало в східніх областях України, Чорновіл відповів, що страйкувало тільки 10-15% шахт Донбасу, яких ніхто в Україні, окрім шахтарів Львівсько-Волинського басейну, на жаль, не підтримав. Страйк був передчасний, належно не підготований і не набрав масового характеру. Український народ до такого масового виступу виявився ще не готовим.

В. Чорновіл вияснює, що Україна — одна з небагатьох республік, де нема між національних конфліктів, хоча Компартія старається розпалити їх усіма засобами.

— А як на Вашу думку представляються тепер релігійні конфлікти?

— Після тривалої дискусії ухвалою Львівської Обласної Ради 4-го травня минулого року вирішено надати рівні права всім конфесіям. Відновлено в правах як Українську Греко-Католицьку Церкву, так і Українську Автокефальну Православну Церкву. Це однак не було таке легке до переведення. Хоча напруга й зменшилася, але досі ще існує в поодиноких селах. Не легкою була і передача греко-католикам катедри св. Юра. Пригадую добре ці складні хвилини, коли за три дні до офіційної передачі група фанатиків при великому згромадженні людей закликали ламати двері і захоплювати собор силою. Але все закінчилося щасливо. Мені здається, що сьогодні Церква починає втрачати потроху політичне значення, яке вона мала, коли була заборонена і переслідувана. Але для морального відродження народу значення релігії далі велике. До речі, щоб зменшити релігійну напругу, ми на Львівщині зараз сприяємо будівництву понад 140 церков різних обрядів. Там, де в селі є дві церкви, маємо спокій, бо те, що у нас відбувається, це зовсім не релігійна боротьба між різними вірами, а змагання священиків за церковні приміщення і парафії. А вірні звичайно йдуть за своїми душпастирями. Треба підкреслити й те, що Компартія і КҐБ продовжують маніполювати деякими залежними від них священиками із колишньої Російської Православної Церкви. Але й драматизувати складність ситуації не потрібно.

— Який стан української мови — чи покращав, так як загально стверджується?

— Безперечно, проходить мовне відродження. У Галичині з тим проблем немає, там і раніше цілковита більшість говорила українською мовою, зараз ми повертаємо їй відібрані позиції в управлінні, офіційному діловодстві. Значно повільніше йдуть такі процеси у східній Україні. Але й приспішувати їх не можна, щоб не творити міжнаціональних конфліктів. На Сході склалася цікава ситуація, коли державницька свідомість, наприклад шахтарів Донбасу, випереджає національно-культурну. І я не бачу в цьому зла. Матимемо державу — самі по собі вирішаться і мовні проблеми.

Ми містили вістки про повне арештування Хмари. Яка Ваша думка про це?

— Мені здається, що повновний арешт Хмари був заплянований комуністичними реакціонерами ще перед його звільненням для дестабілізації ситуації в Україні і розколу демократичних сил. Справа в тому, що одностойно виступаючи проти провокації, в яку реакціонерам вдалося втягнути С. Хмару, і категорично вимагаючи його звільнення, не всі представники демократичних сил водночас поділяють крайність його поглядів і категоричність, навіть нетерпимість його ставлення не тільки до противників, але й до представників опозиції, які в чомусь думають не так, як сам Хмара. Це створює для нас певні проблеми.

Є у національно-демократичному русі й інші труднощі. Певні групки людей, кількістю незначні, але голосні та ще й часом підохочувані ззовні, хотіли б, не рахуючися із сьогоднішньою ситуацією в Україні, автоматично перенести до нас ті ідеї і навіть політичні структури, які існували в Галичині п'ятдесят років тому. З'явилися у нас навіть свої „бандерівці" та „мельниківці" — і то не з колишніх учасників підпільної боротьби, а з-поміж молодих, які не дуже й знають історичне складне минуле нашої спільноти. І це вже починає приносити свої гіркі висліди, бо приводить до відчуження Галичини від решти України і цим самим стримує наш рух до державности та соборности. Політичний процес не може бути в наших умовах, коли Україна тільки прокидається від довголітнього сну, надто гарячим. Якщо нетерплячу молодь можна бодай зрозуміти, то нам, старшим, треба бути розважнішими і не забувати, що ми не маємо права легковажити майбутньою долею України і зводити її на манівці або бездумно кидати під комуністичні танки.

Хай іде дальший процес наростання гніву та національної свідомости, але відкиньмо крайнощі й ворожнечу між собою, таку характеристичну для нещасної української історії. Адже всі ми, хто бореться проти комуністичної імперії, хочемо одного: самостійної соборної української держави. Але ця держава мусить бути обов'язково демократичною, а не тоталітарною.

— Цього і ми тут хочемо та хочемо Вам там якнайбільше допомогти. Ви тепер переїхали вже кусок Канади та ЗСА і скажіть, на закінчення, як Ви оцінюєте нас тут?

— Українська діяспора викликала у мене позитивні враження, навіть кращі, як я сподівався. Назагал абсолютна більшість розуміє, що доля України вирішується тільки в Україні, і допомога Україні, яка наростає, не повинна бути пов'язана з експортом до нас потроху ще живих тут партійних та ідейних розбіжностей, які, на мій погляд часто носять анахронічний характер і затрималися на чужині найбільше через довголітній відрив від рідного ґрунту. На щастя, сьогодні вже маємо більшу можливість зустрітися і краще зрозуміти один одного.

На закінчення хочу подякувати за тепле прийняття, виявлене нам із дружиною в Америці — у Вашінґтоні, Ню Йорк, Філядельфії, Балтиморі, Чикаґо, Дітройті, Клівленді, Індіянополісі, Лос Анджелесі, на Союзівці і в стейті Ню Джерзі, де ми мали особливо багато зустрічей.

Узгіднено...

(Закінчення зі стор. 1)

товці з діяспори. В свою чергу звітодавці УСЦАК відмітили, що, не зважаючи на звичайні, як і непередбачені труднощі, „інвазію" України здійснить досить чисельна делеґація в кількості приблизно 300 осіб, в тому числі більше третини спортовці з ЗСА й Канади.

На закінчення цього засідання президент УСА Я. Кендзьор додатково поінформував присутніх про святкове відкриття цієї історичної зустрічі на стадіоні „Україна" у Львові, де організатори сподіються цій радісній параді і пізніше футбольним змаганням збірної УСЦАК з ФК „Карпати" приглядатиметься біля 30,000 громадян Львова. Подібні програми відбуватимуться в усіх містах, де є заплановані виступи збірних УСЦАК. Крім цього члени Екзекутиви і провідники УСЦАК будуть гостями обласних і міських урядів та учасниками ряду пресових і радіотелевізійних передач.

Цікаво було дізнатися гостям з України про це, що всі змагуни й змагунки збірних УСЦАК їдуть в Україну на власний кошт. Вивінування фінансувало українське громадянство, що зложили свої датки на збіркові листи в різних містах, як теж українські установи, братські союзи і спортові товариства та клюби. Повезуть в Україну збірні футболу і тенісу теж спеціяльні видання, довідкові брошурки, разом в накладі коло 3,000 примірників, в яких крім ілюстрованих фото, є дані про індивідуальних спортовців, а також основніші факти з найбільш замітних осягів українських футболістів в ЗСА і Канаді.

У Львові мала б появитися ювілейна книжка СТ „Україна", в якій будуть поміщені привіти і оголошення, що їх зібрали в різних містах ЗСА і Канади уповноважені представники УСЦАК.

КВАРТЕТ В БАВНД БРУКУ

С. Бавнд Брук, Н.Дж. — Тут в п'ятницю, 24-го травня, відбудеться під патронатом Українського Народного Союзу концерт вокального квартету з України „Явір". Імпреза матиме місце в Центрі Української Культури, 135 Davidson Ave. Початок о год. 7:30 вечора. За інформаціями слід звертатися до фірми „Євшан" (514) 630-9858.

АФРИКАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ Конґрес виступив дуже рішучо проти візити до Південно-Африканської Республіки Марґарет Тачер, колишнього прем'єр-міністра Великобританії і робить усі заходи, щоб влаштувати всекрайову демонстрацію проти її приїзду. Також жіноча ліґа АНК розіслала своїм членам і прихильникам заклик бойкотувати виступи бо вона, мовляв, виступала проти встановлення економічного ембарґа проти ПАР, ніколи рішучо не засуджувала політику апартеїду, не домаглася рівних прав для білого і чорного населення в республіці. М. Тачер і її муж Деннис прибули звичайним пасажирським літаком британської повітряної лінії до Йоганнесбурґа на запрошення тамошнього президента В. де Клерка. Уряд ПАР покищо тримає в секреті програму її виступів, побоюючись, що чорні активісти влаштують багатотисячні демонстрації, які в африканських умовах майже завжди кінчаються кровопролиттям.

Міжнародна...

(Закінчення зі стор. 1)

ніколи не знижувала рівня злочинности.

Не зрозуміло, чому уряд СССР так легко піддався громадській думці, замість того, щоб іти попереду неї й бути готовим до сплесків невдоволення.

Проте Міжнародна Амнестія не намагається з'ясовувати, яка країна гірша, порівнюючи їх, а зосереджує зусилля лише на тому, щоби припинити насильство в кожному конкретному випадку.

Організація стала рятівним колом, „сподіванням без надії" для в'язнів і водночас є доступною для тих, хто готовий працювати в обороні людської гідности" — закінчують свою розповідь представниці Міжнародної Амнестії.

Майбутні науковці

Вже понад чотири десятки років школа та академія св. Юра в Ню Йорку служать довколишній українській громаді.

Сьогодні колишні випускники обидвох шкіл займають багато відповідальних становищ у різних ділянках життя країни та української громади. Усвідомлюючи, що дітвора і молодь — це майбутність, відповідальні за школи чинники завжди дбали і дбають про те, щоби діти винесли якнайкраще знання та засвоїли собі всі ті прикмети чесних і працьовитих громадян.

Тому й не диво, що сьогодні школа та академія св. Юра можуть гордитися своїми учнями, випускниками та їхніми успіхами.

У квітні школа влаштувала конкурс точних наук, в якому учні писувалися своїми оріґінальними проєктами, що й видно на знімках.

Учень школи Григорій Богданович демонструє свій проєкт.

Деякі з учасників конкурсу точних наук, що відбувся в школі св. Юра в Ню Йорку 18-го квітня 1991 року.

ВИСТУПАЮЧИ У ФЕДЕРАЛЬНОМУ парляменті, міністер праці Чехо-Словаччини Петр Міллєр заявив, що в кінці квітня число безробітних в кріні осягнуло цифру 223,000 осіб і безробіття зростає з кожним днем. Він закликав президента Вацлава Гавела і цілий уряд поробити зміни і протизаходи, щоб стримати процес безробіття. Найбільше безробітних нарахували у Словаччині, бо аж 116,000 осіб не зважаючи на те, що населення республіки становить лише одну третю населення країни.

В глибокому смутку повідомляємо, що в суботу 27-го квітня 1991 р., несподівано відійшов у вічність наш найдорожчий муж, батько і дідусь

бл. п.

ТЕОДОР ШПОРТОН

з села Маснівці, Львівська обл.

Панахида — відбулася у вівторок 30-го квітня 1991 р. у похоронному заведенні Aston - Basagic Funeral Home **в Гантері, Н. Й.**

Похорон — відбувся в середу 1-го травня 1991 р. в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й., а відтак на український цвинтар св. Духа в Гамтонбурґ, Н. Й.

У глибокому смутку:

дружина — АННА
син — ЗЕНОН з дружиною СУЗЕН
внук — МИХАЙЛО

У глибокому смутку повідомляємо рідних, приятелів і знайомих, що в п'ятницю, 10-го травня, 1991 року, з Волі Всевишнього відійшла у вічність наша найдорожча мама і тета,

бл. п.

ЮЛІЯ ЖУК з Кокоцьких,

улюблена і вірна дружина бл. п. д-ра Семена Жука

колишня шкільна вчителька та солістка і акторка музично-театральної групи в Любачеві.

Горем прибиті:

донька — ЛЮБА
сини — РАДОСЛАВ, ІРИНЕЙ
сестрінки —
ЗИНОВІЙ ДУДА з дружиною СОФІЄЮ і донею ІРИССОЮ
БОГДАН ДУДА з дружиною ЗЕНОЮ і дітьми ЛЕВОМ, ЗІРКОЮ, ЮРІЄМ, ЄВГЕНОМ і МАРТОЮ та їхніми родинами
ближча і дальша Родина в Канаді, ЗСА, Україні і Польщі.

Похорон відбувся в понеділок, 13-го травня з парафіяльної церкви св. Михаїла в Монтреалі.

Замість квітів на могилу Покійної, родина просить складати пожертви на стипендійний фонд Українського Вільного Університету в Мюнхені, Українського Католицького Університету в Римі, або на потреби нового Українського Пенсіонату для старших в Монтреалі.

В ЮҐОСЛАВІЇ ТРИВАЄ урядова криза у зв'язку з тим, що пост голови президії федерації перебрав хорват Стіп Месіч. В голосуванні він однак не отримав вимаганої більшости і цей найважливіший пост в країні залишився необсадженим. Представники Сербії поголовно виступали проти його кандидатури, хоч у президії є чергування і кожна республіка має нагоду висувати свого кандидата. Серби здобули підтримку Косова і Воєводини і Месіч перепав в голосуванні. Створилась урядова криза, з якої в існуючій ситуації напруження тяжко буде вийти. Хорватія, Словенія, Боснія і Герцеґовіна голосували — ,,за". Представник Чорногорії, де при владі все ще знаходяться комуністи, стимався від голосування. В результаті цього ,,укладу сил" Месічові не вистачило одного голосу. Значить його фактично ,,повалили" комуністи. Серби домагаються, щоб Хорватія висунула іншого кандидата на місце Месіча, якого вони вважають екстремістом. Але вміжчасі криза триває.

Концерт квартету ,,Явір" у Дітройті

Після концерту (зліва): Степан Віхар (УНС), Євген Пруткін, Валентин Веус, Анатолій Мамалиґа, Володимир Дідух, Олесь Харченко і д-р С. Серафин, голова Округи УНС в Дітройті.

Квартет ,,Явір" проминув як метеор на небосклоні міста Дітройт. Виступ в робочий час (та ще в церков не свято) не запевнив численної публіки, на яку заслуговує цей ансамбль. Але хто прийшов, провів вечір, слухаючи чотирьох знаменитих співаків, які повинні співати на сценах українських опер. Силою факту, в квартеті кожний член мусить бути солістом. У випадку квартету ,,Явір" було ще те, що кожний з них був знаменитим солістом. Як запевняють співаки, цей квартет існує вже 25 років. Це виявляється у блискучій техніці, шовковій м'якості ліричних пісень, гнучкості жартівливих, де, наприклад, вичислювання десяток імен проходило в шаленому темпі та однак цілковито зрозуміло. Контакт з публікою, нав'язаний відразу, сприяв щирій та радісній реакції задоволених глядачів. Що вилонюється з витвореного їх співом настрою — це глибоке відчуття любови до рідної пісні. І це відчуття та щире захоплення нею є підставою їх психологічного успіху в публіки.

У порівнянні до інших ансамблів, які до нас загощували, цей квартет мав надруковану програмку і майже повністю дотримувався вказаного порядку. Доцільним було б ще подати ім'я композитора, чи, у випадку народної пісні, подати інформацію. Якщо йдеться про програму, хотілося б висловити певні побажання. У виконанні цього квартету можна з приємністю слухати навіть найбільш відомі пісні. Але в програмі належало б додати нові композиції, нові пісні, які сьогодні співає Україна, які хвилюють душі мешканців. Ми свідомі того, що для них стрілецькі пісні — це речі нові, несповані 70 років під гарячим сонцем сталінської конституції, але вони приїхали до нас, які на тих піснях виросли і співали цілий час. Сьогодні в Україні не менш вагомий час, як роки Першої світової війни, коли стільки безсмертних пісень постало. Не хочеться вірити, що там тепер творча пустеля. Квартет не виявив стремління опанувати щось нове і показати це нам. Хоча б взяти таку композицію як „За байраком байрак" на слова Тараса Шевченка. Існує ж цікава, сучасна композиція С. Людкевича, без порівняння музично цікавіша, ніж та простенька мелодія, яку ми почули.

Їх супровідник на акордеоні Анатолій Мамалиґа відомий вже нам як диригент оркестри та вдалих аранжеровок пісень.

Одна порада для громад, до яких цей квартет загостить. На скору руку треба вивчити напам'ять другу і третю стрічки нашого національного гимну. Бо коли першу співає вся публіка, другу і третю співає сам квартет. Причина відома.

Члени Окружної Управи Українського Народного Союзу запевнили справний перебіг перебування квартету. Концерт відбувся в четвер, 9-го травня.

Володимир Баран

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

УСВТ „Чорноморська січ" і збірна „Чорноморці" — першуни відбиванки УСЦАК

Мейплвуд, Н. Дж. 27 квітня (О. Т.). — Тут у спортивних залях середньої школи ,,Коламбія" відбулися 34-ті відбиванкові першості УСЦАК, в яких нагороди чемпіонів, уфундовані УНСоюзом, здобули: жіноча дружина УСВТ „Ч. Січ" Ньюарк і збірна „Чорноморців" у групі чоловіків. Вперше в історії цих першостей їм приглядалися спортові діячі з України Ярослав Кендзьор — депутат Верховної Ради України і заступник голови комісії фізичної культури, спорту і туризму, та Юліян Кордіяк, перший президент ФК „Карпати" Львів, нині координатор ювілейних святкувань 80-річчя СТ „Україна" Львів. Обидва гості УСЦАК взяли участь в церемонії офіційного відкриття турніру, що ним проводили О. Твардовський — керівник спортової активности УСВТ „Ч. Січ" і голова УСЦАК М. Стебельський. Оваційно сприйняли привіт і слово гостя, депутата з України Я. Кендзьора, усі понад 100 учасників турніру. Змагання проходили на трьох кортах, на початку круговою системою і після їх закінчення у півфіналах і фіналах. Згідно з вислідами у звітовому турнірі домінували, в жіночій групі — УСВТ „Ч. Січ" і УАСТ „Леви" Чикаґо, та в групі чоловіків — збірна „Чорноморці", УАСТ „Леви" Чикаґо, УСВТ „Ч. Січ" і УКЦ Ворен. В такому порядку вони остаточно зайняли кінцеві місця в показниках табель ігор, які мали такий вигляд:

Жіноча група

	сетів
УСВТ „Ч. Січ" Ньюарк	5:1
УАСТ „Леви" Чикаґо	5:1
УСО „Тризуб" Філяд.	1:5
УСВТ „Ч. Січ" Ньюарк „Б"	1:5

Група „А" чоловіків

Збіна „Чорноморці"	5:1
УКЦ Ворен	4:2
У. Р. Міннеаполіс	2:4
УСВТ „Ч. Січ" Ньюарк „Б"	0:6

Група „Б"

УАСТ „Леви" Чикаґо	5:1
УСВТ „Ч. Січ" Ньюарк „А"	4:2
УСК Ню Йорк	0:6

У фінальних зустрічах в жіночій групі УСВТ „Ч. Січ" „А" перемогла завзяту дружину „Леви" Чикаґо вислідом 15:6, 15:7, в односетівці за третю нагороду дружина „Тризуба" перемогла юначок УСВТ „Ч. Січ" 15:12. В складі чемпіонок групи виступали: А. Тершаковець, О. Тершаковець (вона теж була нагороджена трофеєм найкращої змагунки), С. Лопатовська, І. Біланич, О. Лотоцька і О. Уздейчук.

У півфінальних змаганнях групи чоловіків, збірна „Чорноморці" перемогла УСВТ „Ч. Січ" 15:10, 15:2 і „Леви" Чикаґо — УКЦ Воррен — 15:13, 15:6. У фіналі „Чорноморці" вийшли переможцями з „Левами" вислідом 15:13, 15:6. В зустрічі за третю нагороду УСВТ „Ч. Січ" перемогла УКЦ Воррен — 15:8.

Склад чемпіона групи чоловіків: П. Гунчак (здобув трофей найкращого змагуна турніру) Н. Паславський, І. Білинський, Б. Завадович, Б. Сірий, Б. Іваськів, В. Кравець, О. Федаш. Після закінчення фіналів увечорі в Рамада Готелі відбувся турніровий бенкет, на якому проведено церемонію вручення переможцям трофеїв, якою проводив голова УСЦАК М. Стебельський. Трофеї вручали: А. Кейбіда — головний радний УНСоюзу, О. Твардовський — організатор турніру, О. Напора — секретар турніру, Я. Кендзьор і Ю. Кордіяк — гості з України і Р. Куціль — член Ради УСЦАК, колишній голова. В часі бенкету і пізніше присутніх розважала оркестра „Хлопці зі Львова". На протязі дня працювала селекційна Комісія жіночої збірної в складі О. Лесюка — ланкового відбиванки УСЦАК і Ю. Саєвича — провідника і тренера збірної.

В складі Комітету турніру в різних ділянках працювали: М. Бокало, Я. Василак, Х. Процюк, Є. Чижович, В. Василак, Д. Бобеляк і Р. Пиндус.

Дітройт з допомогою спортовцям

З уповноваження Управи УСЦАК УСТ „Черник" переводить фінансову збірку допомоги реалізації першої в історії українського спорту зустрічі спортовців України і діяспори. Репрезентативні дружини УСЦАК: футболу, відбиванки, тенісу, шахів і плавання. Разом приблизно 120 змагунів, які самі оплачують собі кошти переїзду, відбудуть зустрічі протягом двох тижнів — 20—30 червня ц. р. в містах Західньої України. Ці зустрічі відбуватимуться в рамках святкувань 80-річчя СТ „Україна" Львів і почнуться спортово-культурним святом на стадіоні „Україна" 24 червня. Збірка проходить у трьох напрямках: 1. Привіти і оголошення в ювілейному Альманасі, фонди на ту ціль будуть передані організаторам в часі перебування у Львові. 2. Фонд вивінування репрезентативних дружин УСЦАК — одностроями і спортовим вирядом, закуп подарунків. 3. Допомогти 6-ом футболістам УСТ „Черник", які ввійшли до складу збірних УСЦАК і будуть репрезентувати громаду Дітройту. Дотеперішній вислід збірки: 500 дол.: Кредитівка (100 дол. Альманах, 400 дол. „Черник"), 110 дол.: В. Кізима (60 Альманах, 25 УСЦАК, 25 „Черник"), 100 дол.: В. Гнатюк „Черник", Капітанець П. (Альманах), Я. Конопада (Альманах), А. Крупський — 75 „Черник", 25 УСЦАК (Пластова Станиця Дітройт (Альманах), Станиця Американських Ветеранів 101 (Альманах), Укр. Амер. Осередок (Альманах), Українське Село, Воррен (Альманах), УСТ „Черник" (Альманах), Х. Шалай (Альманах). 80 дол.: Я. Сливка (40 Альманах, 40 „Черник") 75 дол.: І. Коцур (50 УСЦАК, 25 „Черник" 60 дол.: „Лісові Чорти-Курінь (Альманах, 50 дол.: Г. Костинюк (УСЦАК), Н. Миколенко („Черник"), Л. Шашло, (25 дол. УСЦАК, 25 дол. „Черник"), 40 дол.: В. Ворик. Л. Гевко, Т. Сливинський, О. Соболь, І. Сорока (усі Альманах), 25 дол.: З. Василькевич („Черник"), Ю. Слюсарчук (УСЦАК). 20 дол.: В.Іваницький, В. Л. Колодчин, Ю. Собко (усі „Черник"). Разом 1,260 дол. на Альманах, 825 дол. на УСТ „Черник" і 200 дол. на УСЦАК. Організатори і спортовці вдячні всім жертводавцям, що спричинилися до здійснення їхніх мрій стрінутися з своїми сестрами і братами, спортовцями в Україні та за змогу перейтися стежками своїх батьків та прабатьків. Збірка, за вийнятком фонду Альманаху є ще актуальною і про ближчі інформації можна звертатися телефонічно на число (313) 977-2429. 27 і 28 квітня ц. р. УСТ „Черник" гостив у себе збірну юнаків УСЦАК, що брала участь в тренінґових, футбольних змаганнях на площі Української Початкової Школи Н. З. у Воррені.

В. К.

УСК Ню Йорку — Вестчестер СК — 4:0

В чергових футбольних змаганнях за чемпіонат ІІ-ої дивізії Космополітальної Ліги в Ню Йорку, що пройшли 28 квітня ц. р., І-ша дружина УСК перемогла високим вислідом клюб Вестчестер — 4:0. Вже до перерви наші футболісти вели 2:0, що його здобув Роман Плісак з подач Юрія Ґрафа в 7-ій і 17-ій хвилинах. Продовжуючи гарну, ефективну і дисципліновану гру, два чергові голі в другій половині стрілили Коваленко і Ґріффін. Підсилена дружина УСК-у футболістами з України має добрі можливості закінчити сезон на середньому місці табелі ігор. ІІ-га дружина виграла з резервою суперників — вислідом 5:3 і цим самим віддалилася на першому місці від своїх конкурентів 6-ти точками. Провід футбольної ланки УСК-у запрошує усіх українських футболістів на терені Ню Йорку включитися до активних дружин нашого клюбу.

С. К.

В Монтреалі померла св. п. Ю. Жук

Монтреаль. — В п'ятницю, 10-го травня, померла тут св. п. Юлія Жук, дружина відомого та загально шанованого лікаря св. п. д-ра Семена Жука.

Покійна Ю. Жук народилася в Любачеві, Галичина, де після закінчення студій була шкільною вчителькою та брала живу участь в культурному житті свого міста та околиці. Обдарована тонким музичним талантом та особливої краси голосом, виконувала головні ролі в музичних п'єсах, ставлених місцевим театром, виступала солісткою в хорі, грала на скрипці та вчила музичну теорію.

Воєнна хуртовина примусила родину Жуків покинути рідне місто і вони опинилися в Ґрацу, Австрія, де їхня гостинна і привітна хата була місцем частих зустрічей численної української студентської громади. В 1950 році св. п. Ю. Жук переселилася з родиною до Канади і тут, в Монтреалі, жила майже безперервно аж до її відходу у вічність.

Подорожі та пізнання нових країн належали до широкого кола зацікавлень покійної — вона відвідала кількакратно Західню Европу, Південну Америку, була в Україні та в Польщі і жила впродовж кількох довших періодів в Лондоні і Зальцбурґу.

Покійна залишила в жалобі доньку Любу, піяністку, та двох синів, Радослава, архітекта, та Ірінея, піяніста, і ближчу та дальшу родину в Канаді, ЗСА, Україні і Польщі.

Похорон св. п. Ю. Жук відбувся 13-го травня з церкви св. Михаїла на цвинтар Кот-де-Неж в Монтреалі.